

άτομο

άτομο, το, ουσ. [<αρχ. ἄτομον, ουδ. του επιθ. ἄτομος], το άτομο. **1.** ο άνθρωπος ως μονάδα: «ήταν πέντε άτομα». **2.** ο άνθρωπος ως πρόσωπο, ως οντότητα: «τι σόι άτομο είναι αυτός;». (Λαϊκό τραγούδι: *πρώτη φορά που σκιάζομαι, πρώτη φορά αμάν, αμάν, πρώτη φορά που σκέφτομαι, πρώτη φορά για **άτομο** ρωτώ κι ενδιαφέρομαι*).

- *τι κάνει το άτομο!* **α.** λέγεται θαυμαστικά για τις ενέργειες ή τις πράξεις κάποιου: «πω πω, τι κάνει το άτομο!». **β.** λέγεται ειρωνικά, κοροϊδευτικά ή επιτιμητικά για τις άστοχες ενέργειες ή πράξεις κάποιου: «τι κάνει μωρέ το άτομο!». Συνήθως της φρ. προτάσσεται το *για δες*. Συνών. *τι κάνει ο άλλος! / τι κάνει ο άνθρωπος! / τι κάνει ο δικός σου! / τι κάνει το πρόσωπο(!)*.

- *τι λέει το άτομο!* **α.** λέγεται θαυμαστικά για τα λόγια που λέει κάποιος: «πω πω, τι λέει το άτομο!». **β.** λέγεται ειρωνικά, κοροϊδευτικά ή επιτιμητικά, για τις ανοησίες που λέει κάποιος: «τι λέει μωρέ το άτομο!». Πολλές φορές της φρ. προτάσσεται το *για δες*. Συνήθως *τι λέει ο άλλος! / τι λέει ο άνθρωπος! / τι λέει ο δικός σου! / τι λέει το πρόσωπο(!)*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας